



Państwowe Liceum
Sztuk Plastycznych
w Zielonej Górze

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
PAŃSTWOWEGO LICEUM SZTUK PLASTYCZNYCH
w ZIELONEJ GÓRZE**

Program skierowany do uczniów klas ponadpodstawowych Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych w Zielonej Górze wspomagający nauczycieli, wychowawców i rodziców/opiekunów prawnych w realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych

*„Wychowanie jest tym, co zostaje, kiedy zapomnieliśmy już wszystkiego, czego nas uczono.”
George Savile*

Zielona Góra wrzesień 2024

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r.-Prawo Oświatowe Art.26

Oświata w Rzeczypospolitej Polskiej stanowi wspólne dobro całego społeczeństwa, kieruje się zasadami zawartymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także wskazaniemi zawartymi w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Konwencji o Prawach Dziecka. Nauczanie i wychowanie-respektując chrześcijański system wartości-za postawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki.

Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości do Ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Szkoła winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności.

(z preambuły)

PODSTAWA PRAWNA PRZEPISY OŚWIATOWE

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. 1991 nr 95 poz. 425 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r.- Prawo Oświatowe (Dz. U. 2017 poz. 59 z późn. zm.).
3. Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 15 grudnia 2016r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego w publicznych szkołach artystycznych (Dz. U. 2016 poz. 2248 z późn. zm.).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. 2012 poz. 977 z późn. zm.).
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno- pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2013 poz. 532).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (tekst jednolity Dz. U. 2020 poz. 1280 z późn. zm.)
7. Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 14 sierpnia 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego (Dz. U. 2019 poz. 1637 z późn. zm.).
8. Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 5 listopada 2014r. w sprawie ramowych statutów publicznych szkół i placówek artystycznych (Dz. U. 2014 poz. 1646).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 1999r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Tekst jednolity Dz. U. 2014 poz. 395).
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018r.zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 214).
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017r.w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. 2017 poz. 1658).
12. Statut Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych w Zielonej Górze.
13. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025.
14. Rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne CEA na rok 2024/2025.
15. Standardy Ochrony Małoletnich w Państwowym Liceum Sztuk Plastycznych w Zielonej Górze

PRZEPISY POZAÓŚWIATOWE

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r.
2. Konwencja o Prawach Dziecka, Nowy Jork 20 XI 1989r.
3. Ustawa z dnia 25 marca 2016r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
4. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
6. Ustawa z dnia 3 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego.
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
8. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.
9. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
10. Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami).
11. Kodeks rodzinny i opiekuńczy - Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych
12. Rejestr Sprawców Przepęstw na Tle Seksualnym innych ustaw.

ROZDZIAŁ I WSTĘP

Program Wychowawczo - Profilaktyczny skierowany jest do wszystkich członków społeczności szkolnej Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych w Zielonej Górze: uczniów, rodziców/ opiekunów prawnych, nauczycieli, pracowników administracji i obsługi oraz uwzględnia współpracę z instytucjami i organizacjami pozaszkolnymi (z przestrzeni lokalnej oraz ogólnopolskiej).

Nadrzędnym jego celem jest wspieranie dobrostanu ucznia oraz nauczyciela, budowanie środowiska pełnego zrozumienia i otwartości dla drugiego człowieka, kreowanie i uporządkowanie świata wartości oraz przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym.

Program jest podstawą współpracy między szkołą, rodzicami a uczniami mającą na celu zintegrowanie działań wychowawczo-opiekuńczych. Zamierzeniami Programu jest kształcenie w młodym człowieku poczucia odpowiedzialności za siebie oraz otaczającą go rzeczywistość (szkolną), rozwijanie poczucia sprawczości i umiejętności dbania o potrzeby własne oraz innych, a także umacnianie możliwości społecznych (budowanie właściwych relacji), artystycznej (zgodnie z kierunkiem wybranej szkoły) oraz intelektualnych (edukacyjnych) na co dzień.

Oczekujemy, że efektem realizacji Programu będzie rozwój i doskonalenie umiejętności życiowych uczniów, do których należą między innymi: umiejętność dokonywania właściwych wyborów, rozumienie siebie i innych, odpowiedzialność za swoje życie, nabycie umiejętności interpersonalnych, zmniejszenie liczby uczniów sięgających po środki psychoaktywne oraz podejmujących zachowania ryzykowne (także w przestrzeni wirtualnej), uświadamianie uczniów o konieczności podejmowania działań na rzecz dbania o środowisko lokalne, w tym szczególnie o ochronę środowiska.

Profilaktyka, będąca częścią działań Programu Wychowawczo - Profilaktycznego, jest kompleksową interwencją kompensującą niedostatki wychowania, a swoje działania koncentruje na:

- wspomaganie uczniów w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;

- ograniczaniu i likwidowaniu czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia;
- inicjowaniu i wzmacnianiu czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.

ROZDZIAŁ II WIZJA SZKOŁY

Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych jest miejscem, w którym spotyka się cała społeczność szkolna: uczniowie (Samorząd Uczniowski) oraz rodzice/opiekunowie prawni (Rada Rodziców), nauczyciele i specjaliści (Rada Pedagogiczna) oraz pracownicy niepedagogiczni. Spotykamy się tutaj na co dzień w celu rozwijania umiejętności oraz nabywania wiedzy w duchu twórczego, artystycznego kształtowania samych siebie i innych, podejmowania różnych działań wzmacniających młodego człowieka oraz dbania o jego środowisko (szkolne i pozaszkolne - w granicach mających wpływ na funkcjonowanie w szkole).

W szkole zapewniany jest równy start i szanse realizacji własnych celów i marzeń. Jest to nowatorska, ale kultywująca tradycje narodowe i regionalne szkoła otwarta i przyjazna dla uczniów, nauczycieli i wszystkich pracowników, która docenia i szanuje ich wrażliwość, spontaniczność i nietuzinkowość. Nie zatracając tych wartości proponuje bogaty zakres wiedzy ogólnej, ale i fachowej z zakresu dziedzictwa kulturowego Polski i Europy. Szkoła proponuje wsparcie i wyciąga pomocną dłoń w trudnych chwilach dzięki fachowej i kompetentnej kadrze pedagogicznej posiadającej wszechstronne wykształcenie, świadomej wielkich tradycji szkoły, otwartej na nieustanne doskonalenie swojego warsztatu pedagogicznego. W naszej szkole artystą „mistrzem” się bywa czasami, ale dobrym rzemieślnikiem – plastykiem zawsze. Wierzymy, że naszym absolwentom (młodą artystom) w przyszłości wszystko może się udać i tę wiarę w siebie staramy się im na co dzień przekazywać.

MISJA SZKOŁY

Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych w Zielonej Górze rozwija talenty plastyczne uzdolnionej młodzieży, kształcąc i wychowując ją w duchu poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturalnego, rozumianego jako element kultury Europy i świata oraz kształtuje umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, w tym także przedstawicielami innych kultur.

Zapewniając warunki rozwoju intelektualnego i artystycznego szanujemy poczucie indywidualności, stwarzając możliwości prezentowania własnych osiągnięć artystycznych. Dbamy o rozwój twórczych ambicji przywiązując wagę do kształtowania postaw humanistycznych. W naszej szkole respektowane są zasady równości, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności. Przygotowujemy naszą młodzież do dalszej nauki, zarówno zgodnie z nabytymi umiejętnościami, jak i pasjami oraz zainteresowaniami.

ROZDZIAŁ III MODEL ABSOLWENTA

W wyniku systematycznego, skorelowanego i spójnego oddziaływania dydaktyczno-wychowawczego absolwent naszej szkoły:

- 1) poprawnie i swobodnie wypowiada się w mowie i piśmie oraz różnorodnych formach plastycznych,
- 2) posiada wystarczającą wiedzę i umiejętności umożliwiające wykonywanie zawodu plastyka oraz podjęcie studiów wyższych,

- 3) świadomie posługuje się językiem plastycznym w wyrażaniu indywidualnej osobowości artystycznej,
- 4) potrafi korzystać z wiedzy oraz umiejętności warsztatowych w zakresie rysunku i malarstwa oraz reklamy wizualnej przy realizowaniu własnych projektów oraz zleconych,
- 5) korzysta z różnych źródeł informacji technicznej i technologicznej, prawidłowo stosuje terminy i pojęcia z zakresu sztuk pięknych i technik sztuk plastycznych,
- 6) zna chronologię dziejów sztuki, najwybitniejsze dzieła i artystów z różnych okresów,
- 7) potrafi dokonać analizy dzieła sztuki od strony strukturalnej, formalnej, artystycznej i estetycznej,
- 8) rozwija zdolności myślenia analitycznego i syntetycznego,
- 9) zna potrzeby krajowego, lokalnego i międzynarodowego rynku pracy,
- 10) posługuje się w praktyce technologią informacyjną,
- 11) umiejętnie formułuje sądy, opinie i oceny oraz konfrontuje własne poglądy i dokonania twórcze z innymi,
- 12) aktywnie uczestniczy w życiu artystycznym dostrzegając wkład dziedzictwa kulturowego regionu w kulturę ogólnopolską i europejską,
- 13) zna podstawowe zasady prowadzenia własnej działalności plastycznej oraz posiada umiejętności pozwalające na dalsze kształcenie,
- 14) kieruje się w życiu zasadami i normami etycznymi kultury życia społecznego i etosu zawodowego,
- 15) prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- 16) przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia ,a także ochrony przed chorobami zakaźnymi
- 17) zna zasady ochrony zdrowia psychicznego oraz czynności chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego
- 18) dba o swój całościowy dobrostan - zarówno o kondycję psychiczną, jak i kondycję fizyczną
- 19) ma świadomość, że kondycja fizyczna ma wpływ na jego samopoczucie oraz codzienne funkcjonowanie (szkolne i pozaszkolne)

ROZDZIAŁ IV

CELE PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

1. Cele ogólne:

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, dbanie o kondycję i sprawność ciała
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału; kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników), celem jest osiągnięcie pozytywnego dobrostanu psychicznego
- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm

społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej

- 4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu (np. rozprzestrzenianie się różnego rodzaju epidemii, zwrócenie uwagę na całościowe (holistyczne) rozumienie zdrowia - jako dobrej kondycji fizycznej oraz dobrej kondycji psychicznej

W ramach profilaktycznej strategii informacyjnej celem nadrzędnym jest wyposażenie uczniów w konkretne umiejętności pomagające im i ich najbliższym poprawę kondycji psychicznej i fizycznej.

2. Cele szczegółowe:

- 1) Profilaktyka prowadzona w PLSP kierowana jest do całej społeczności szkolnej obejmując najwcześniejsze działania zapobiegające różnym zagrożeniom, a ich celem są przede wszystkim: promowanie zdrowego stylu życia, stwarzanie możliwości wyboru właściwych form spędzania wolnego czasu, zapobieganie zachowaniom dysfunkcyjnym, a także informowanie o różnego rodzaju zagrożeniach, by jak najdłużej opóźnić kontakt młodzieży z używkami (przede wszystkim inicjację alkoholową oraz narkotykową).
- 2) Szkoła realizuje działania na poziomie profilaktyki uniwersalnej mającej na celu promocję zdrowia i zapobieganie pojawianiu się problemów związanych z zachowaniami dysfunkcyjnymi oraz wg potrzeb na poziomie profilaktyki selektywnej i wskazującej, której celem jest wspieranie uczniów, którzy są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych lub u których rozpoznano wczesne objawy dysfunkcji.
- 3) Szkoła rokrocznie przeprowadza diagnozę dotyczącą całej społeczności szkolnej lub wybranej grupy, w tym wdraża i opracowuje diagnozę stresu u maturzystów, analizę dokumentacji wszystkich uczniów (w tym szczególnie pierwszoklasistów) oraz diagnozę relacji w wybranych klasach (zwłaszcza podczas sytuacji o charakterze kryzysowym). Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych zwraca szczególną uwagę na występujące w środowisku szkolnym czynniki chroniące oraz czynniki ryzyka, starając się przygotowywać plany naprawcze różnych sytuacji. Jednocześnie szkoła na bieżąco współpracuje z jednostkami Samorządu terytorialnego, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej oraz innymi poradniami specjalistycznymi, Placówkami Doskonalenia Nauczycieli, podmiotami realizującymi świadczenia zdrowotne z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną, Policją, pracodawcami i innymi podmiotami zgodnie z potrzebami.
- 4) W oparciu o diagnozę, o której mowa w ust. 3, specjaliści szkolni, wychowawcy klas lub nauczyciele w uzgodnieniu z dyrektorem szkoły wybierają formę pracy z uczniami.
- 5) Poszerzanie wiedzy rodziców/opiekunów prawnych oraz nauczycieli na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów stosowania używek, a także korzystania z suplementów diety i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach.

ROZDZIAŁ V

STRATEGIA WYCHOWAWCZA SZKOŁY

1. Budowanie tożsamości osobowej i narodowej ucznia poprzez poznawanie dziedzictwa kultury narodowej w perspektywie kultury europejskiej, poprzez realizację określonych celów szczegółowych:
 - 1) Wprowadzenie ucznia w dziedzictwo kulturowe:
 - a) zapoznanie uczniów z najwybitniejszymi dziełami kultury (literackimi, sztuki, nauki itp.),
 - b) uświadomienie uczniowi jego miejsca w procesie rozwoju kultury (determinizm momentu dziejowego),
 - c) kształcenie umiejętności odczytywania dzieł w kontekstach: historycznym, filozoficznym, kulturowym i społecznymi,
 - d) umiejscowienie dzieł w dorobku kultury narodowej, europejskiej, światowej,
 - e) kształtowanie umiejętności wyrażania własnych opinii i ustosunkowania się do tradycji
 - f) działanie na rzecz szerszego udostępniania kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięganie do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy.

Formy realizacji:

- uczestnictwo w wystawach, spektaklach teatralnych, koncertach muzycznych,
 - organizowanie wieczorów poezji, inscenizacji teatralnych, koncertów, itp.
 - przysposobienie czytelnicze i multimedialne,
 - inne, w zależności od propozycji i potrzeb zainspirowanych oraz przygotowanych przez osoby ze społeczności szkolnej
- 2) Przybliżenie problematyki i zjawisk artystycznych we współczesnej kulturze:
 - a) przekazanie uczniowi niezbędnej wiedzy z dziedziny świata kultury i sztuki,
 - b) kształtowanie potrzeby bezpośredniego uczestnictwa w życiu kulturalnym środowiska,
 - c) aktywizacja twórcza ucznia,
 - d) kształtowanie umiejętności autoprezentacji ucznia.

Formy realizacji:

- konkursy z wiedzy o sztuce,
 - prezentacje uczniowskie,
 - przeglądy
 - uczestnictwo w wernisażach,
 - plenery, akcje plastyczne, konkursy,
 - bezpośredni kontakt z twórcami,
 - wystawy indywidualne i zbiorowe,
 - na wypadek potencjalnego nauczania zdalnego korzystanie m. in. z wirtualnych wycieczek muzealnych oraz innych form wartych uwagi (zapropionowanych przez nauczycieli lub zapropionowanych przez rodziców/opiekunów lub uczniów, po wcześniejszym sprawdzeniu przez nauczyciela)
- 3) Określenie i przybliżenie roli mediów w komunikacji społecznej:
 - a) wykorzystanie mediów (prasa, radio, telewizja, Internet) w procesie poznawania dziedzictwa kulturowego narodowego i europejskiego,
 - b) wskazywanie możliwości wykorzystania Internetu w procesie poszukiwania wiadomości oraz orientacji w bieżącym życiu kulturalno-artystycznym,
 - c) kształtowanie umiejętności krytycznej analizy i selekcji informacji przekazywanych przez multimedia; odróżnienie informacji od komentarzy (faktów od opinii),
 - d) kształtowanie świadomości kulturowej przy jednoczesnym postrzeganiu różnic wynikających z położenia geograficznego, tradycji, religii i innych społeczności,

- e) świadome korzystanie ze sztucznej inteligencji, biorąc pod uwagę (i zachęcając do tego uczniów) zarówno wspierające, jak i zagrażające cechy AI

Formy realizacji:

- artykuły prasowe, audycje telewizyjne i radiowe, filmy i muzyka jako uzupełniające metody nauczania,
- doskonalenie umiejętności korzystania z Internetu,
- obsługa strony internetowej szkoły,
- gromadzenie informacji na temat wystaw, imprez artystycznych,
- prezentacja prac uczniowskich w multimedialnych

2. Poznawanie zasad rozwoju osobowego i życia społecznego w wymiarze psychicznym, fizycznym, duchowym, społecznym.

1) Rozwój psychiczny ucznia:

- a) budzenie ciekawości poznawczej,
- b) rozwijanie umiejętności twórczego myślenia,
- c) kształtowanie umiejętności selekcji, syntezy, analizy,
- d) kształtowanie umiejętności korzystania ze źródeł informacji,
- e) pomoc w odkrywaniu własnych możliwości, predyspozycji, talentów i ich twórczym wykorzystaniu,
- f) kształtowanie umiejętności prawidłowego odczytywania swoich stanów emocjonalnych,
- g) rozwijanie świadomości i akceptacji siebie,
- h) kształtowanie umiejętności trafnej oceny własnych reakcji,
- i) pomoc w określaniu i nazywaniu uczuć, stanów psychicznych i radzenia sobie ze stresem,
- j) budzenie empatii,
- k) wdrażanie postaw asertywnych,
- l) kształtowanie odpowiedzialności za przyjęte na siebie obowiązki.

Formy realizacji:

- organizowanie konkursów przedmiotowych i artystycznych,
- indywidualna praca z uczniem zdolnym, uwzględnianie w programach dydaktyczno - wychowawczych klas programów wyzwalających aktywność twórczą uczniów,
- stymulowanie aktywności poprzez prezentacje osiągnięć uczniów (galeria szkolna, wystawy prac poza szkołą),
- stosowanie aktywizujących metod pracy na lekcjach wszystkich przedmiotów,
- przysposobienie czytelnicze i informacyjne,
- indywidualna opieka nad wychowankami z rodzin dysfunkcyjnych oraz uczniami wymagającymi indywidualnego traktowania, ze względu na deficyty emocjonalne i intelektualne, wdrażanie programów rozwijających umiejętności interpersonalne,
- stosowanie niekonwencjonalnych, aktywizujących metod pracy na lekcjach wychowawczych (psychodramy, gry dramowe, ćwiczenia grupowe, treningi interpersonalne),
- ankiety i psychotesty dostarczające uczniom informacji zwrotnych,
- diagnoza samopoczucia uczniów w grupie, w klasie, w szkole,
- stosowanie technik relaksacyjnych i przeciwdziałających stresom,
- indywidualne spotkania z psychologami (współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną),

- obnażanie mechanizmów działających destruktywnie na psychikę (reklama, język massmediów, itp.)
- warsztaty dla uczniów i rodziców, organizowane przez instytucje wspierające szkołę, praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych (tj. dysleksja, dysgrafia i inne) w ramach zajęć dydaktyczno-wyrównawczych
- warsztaty integracyjno - profilaktyczne dla młodzieży, realizowane przez specjalistów pozaszkolnych
- poradnictwo oraz konsultacje specjalistyczne w obrębie działań szkolnych (bieżące wsparcie specjalistów szkolnych)

2) Rozwój fizyczny ucznia:

- a) kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych i higienicznych,
- b) promocja zdrowego stylu życia,
- c) umiejętność pokonywania stresu,
- d) pasja jako alternatywa dla złych wyborów,
- e) aktywny wypoczynek,
- f) kształtowanie umiejętności samodzielnego dokonywania właściwych wyborów zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi,
- g) przekazywanie modeli aktywnego spędzania wolnego czasu,
- h) propagowanie ekologicznego modelu funkcjonowania we współczesnym świecie- uświadamianie zagrożeń cywilizacyjnych i ukazywanie sposobów zapobiegania degradacji środowiska naturalnego,
- i) zachęcanie uczniów do udziału w zawodach sportowych, pozaszkolnej aktywności ruchowej,
- j) przeciwdziałanie uzależnieniom i aktom agresji wśród uczniów,
- k) uświadamienie negatywnych konsekwencji nadmiernego korzystania ze środków multimedialnych - uzależnienia od komputera,
- l) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętności zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jego negatywnych skutków.

Formy realizacji:

- wdrażanie programów dotyczących promocji zdrowia,
- udział w konkursach o tematyce zdrowotnej, prezentacja prac plastycznych promujących zdrowy styl życia,
- włączanie się w ogólnopolskie akcje profilaktyczne oraz obchodzenie dni związanych z ochroną i promocją zdrowego stylu życia, np. Dzień bez papierosa, Międzynarodowy Dzień Odpoczynku dla Zszarganych Nerwów, Światowy Dzień Pierwszej Pomocy, Dzień Solidarności z Chorymi na AIDS, itp.
- współpraca z Ośrodkami Leczenia Uzależnień i Współuzależnień oraz Przychodniami Zdrowia Psychicznego dla osób nieletnich oraz dorosłych (m.in. Lopitem, PPP, "Relacją")
- współpraca wewnątrzszkolna na poziomie specjalistów oraz nauczycieli (wychowawców) - współdziałanie dla dobra ucznia i całej społeczności szkolnej
- programy artystyczne o charakterze ekologicznym.

3) Rozwój społeczny ucznia:

- a) kształtowanie umiejętności komunikowania się (werbalnego i niewerbalnego),
- b) integrowanie zespołu klasowego, tworzenie pozytywnego klimatu emocjonalnego w grupie,
- c) uświadamianie zagrożeń płynących z braku tolerancji (nacjonalizm, subkultury),

- d) kształtowanie postaw obywatelskich, proeuropejskich,
- e) wpajanie szacunku do tradycji i historii oraz symboli narodowych,
- f) powiązanie tradycji narodowych z tradycjami rodzinnymi, motywowanie do poznawania dziejów przodków,
- g) wdrażanie do rozwiązywania problemów o charakterze społecznym,
- h) kształtowanie umiejętności trafnej oceny zjawisk społecznych,
- i) wdrażanie do samorządności,
- j) kształtowanie poczucia odpowiedzialności,
- k) rozwijanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej, ojczyzny, społeczności europejskiej,
- l) propagowanie bezpiecznego stylu życia w zakresie przeciwdziałania przemocy i agresji.

Formy realizacji:

- rozwój grupy poprzez współdziałanie i współtworzenie oraz współodpowiedzialność za wykonanie zadania,
- umożliwianie uczniom wejścia w różne role – koordynatora, inicjatora, wykonawcy,
- organizowanie wspólnych wycieczek, plenerów, imprez szkolnych i pozaszkolnych,
- określanie charakteru zespołu poprzez ustalanie wspólnych zainteresowań grupy i ich rozwijanie,
- podejmowanie wspólnych akcji charytatywnych, wolontariatu (pomoc najuboższym, współpraca z fundacjami, schroniskiem dla zwierząt itp.),
- wspieranie inicjatyw młodzieży ,
- pielęgnowanie zwyczajów i obyczajów szkolnych (otręsiny klas I-szych, „Dzień otwarty szkoły”, pożegnanie maturzystów, spotkanie z absolwentami, studniówka itp.),
- popularyzacja wiedzy o Unii Europejskiej,
- realizacja programów społecznych, kampanii ogólnopolskich
- wprowadzanie elementów wychowania regionalnego na lekcjach różnych przedmiotów (język polski, historia, geografia),
- konkursy o charakterze regionalnym, ogólnopolskim, międzynarodowym,
- poznawanie dziejów narodowych poprzez różnorodne działania: wywiady, inscenizacje, formy teatralne i parateatralne, montaż literacko-muzyczny, osady bohaterów historycznych i literackich,
- stosowanie niekonwencjonalnych metod na lekcjach oraz podczas innych zajęć (socjodrama, praca w grupach, burza mózgów, dokonywanie wyborów metodą drzewka decyzyjnego, gry i zabawy symulacyjne, analiza dokumentów, dyskusje, debata, mapa mózgu, kolorowe notatki, grafiki i rebusy oraz inne techniki) - uczenie tych metod pracy podczas lekcji wychowawczych

4) Rozwój duchowy ucznia:

- a) rozwój jednostki i kształtowanie własnej osobowości,
- b) nabywanie umiejętności rozróżniania i pielęgnowania uczuć koleżeństwa, przyjaźni i miłości oraz życzliwości i empatii
- c) zwrócenie szczególnej uwagi na uczniów z doświadczeniem migracyjnym oraz objętych nauczaniem włączającym, uwrażliwianie na rówieśników ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
- d) zachęcanie do bliższego i głębszego poznawania siebie jako bytu osobowego i pracy nad własnym rozwojem intelektualnym i duchowym; stymulowanie procesu autokontroli w dążeniu do dobra, piękna i prawdy,

- e) przygotowanie do rozpoznawania podstawowych wartości i dokonywania ich hierarchizacji,
- f) kształtowanie odpowiedzialności za siebie i innych oraz dokonywane wybory moralne,
- g) kształtowanie umiejętności szanowania poglądów innych, wyrażanie poglądów własnych i ich obrony oraz rozwijanie umiejętności prezentacji swego stanowiska, dialogu z innymi i demokratycznego współdziałania,
- h) propagowanie Porozumienia bez Przemocy (NVC) podczas lekcji wychowawczych oraz spotkań ze specjalistami
- i) rozbudzanie postaw tolerancji dla odmienności rasowych, narodowych, światopoglądowych, wyznaniowych, kulturowych,
- j) kształtowanie nawyków dbania o estetykę wyglądu własnego i najbliższego otoczenia,
- k) umiejętność rozwiązywania dylematów związanych z wyborem szkoły, studiów, zawodu i przestrzeganie przed minimalizowaniem aspiracji życiowych.

3. Przygotowanie do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych:

- 1) Rozwijanie kompetencji komunikacyjnych w różnych sytuacjach i osiągnięcie dojrzałości do życia w rodzinie.
 - a) kształtowanie umiejętności obserwacji i oceny zjawisk interpersonalnych we własnej rodzinie,
 - b) pomoc we właściwej ocenie związków między osobami (od zauroczenia, poprzez fascynację, do zakochania i miłości),
 - c) kształtowanie poczucia odpowiedzialności za podejmowane decyzje,
 - d) przybliżenie zagadnień życia płciowego człowieka,
 - e) dbanie o tradycje rodzinne, klasowe, szkolne i państwowe
 - f) uświadamianie roli rodziny w życiu człowieka, promowanie trwałych związków małżeńskich, opartych na wierności, uczciwości, odpowiedzialności i partnerstwie,
 - g) pomoc uczniom w trudnych sytuacjach życiowych (ciąża uczennicy, przemoc fizyczna, psychiczna i seksualna, uzależnienia w rodzinie),
 - h) wspieranie młodych ludzi w akceptacji siebie oraz swoich rówieśników - pomimo dzielących ich różnic światopoglądowych, narodowościowych lub innych.

Formy realizacji:

- realizacja zagadnień podczas zajęć z wychowawcą klasy oraz specjalistami szkolnymi pod kątem kształtowania pozytywnego stosunku do płciowości i odnoszenia jej do wartości nadrzędnych, takich jak poszanowanie życia, miłość, małżeństwo, rodzina, akceptacja i szacunek w relacjach międzyosobowych,
- celebrowanie świąt i szczególnych dni w roku związanych z tradycjami rodzinnymi, klasowymi, szkolnymi i państwowymi, itp.
- uczestnictwo w warsztatach organizowanych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną oraz inne wspierające instytucje
- praca wychowawcza w oparciu o analizę testów i przykładów literackich (kształtowanie pozytywnych wzorców dojrzałego funkcjonowania w rodzinie),
- współpraca m. in. z pracownikami MOPS, PCPR i PUP,
- realizacja założeń Standardów Ochrony Małoletnich, w tym wdrażanie programów prewencyjnych (np. lekcji wychowawczych uświadamiających założenia SOM), a w razie konieczności - uruchomienie procedury „Niebieskie Karty” -

3) Kształtowanie postaw patriotycznych:

- a) rozwijanie i pogłębianie poczucia przynależności do społeczności lokalnej i regionalnej, narodowej i wspólnoty obywateli państwa polskiego,

- b) ukazanie wzorca państwa prawnego, funkcjonującego na podstawie mechanizmów demokratycznych, odniesionego do dobra wspólnego,
- c) kształtowanie umiejętności wykorzystywania wiedzy o zasadach ustroju RP do interpretacji wydarzeń życia publicznego,
- d) kształtowanie umiejętności podporządkowania się wymogom procedur demokratycznych we wspólnym działaniu (np. w zespole klasowym, Samorządzie Uczniowskim).

Formy realizacji:

- sesje naukowe z okazji świąt państwowych i rocznic historycznych,
- spotkania z osobami sprawującymi funkcje publiczne w społeczności lokalnej,
- rozwijanie kultury prawnej poprzez współpracę z sądami i innymi instytucjami prawnymi,
- przygotowanie do roli odpowiedzialnych współgospodarzy regionu poprzez uczestnictwo w działalności samorządu szkolnego i klasowego,
- debaty uczniowskie,
- uczestnictwo w spektaklach teatralnych i kinowych nawiązujących do ważnych wydarzeń historycznych naszego kraju.

4. Przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia:

- a) diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe,
- b) rozwijanie zainteresowań i hobby,
- c) poznawanie zawodów przede wszystkim związanych z profilem szkoły,
- d) planowanie dalszej edukacji.

Formy realizacji:

- dyskusje na zajęciach z wychowawcą,
- spotkania z absolwentami szkoły,
- „Kącik Zawodowawczy” w bibliotece szkolnej,
- współpraca z uczelniami wyższymi, policealnymi i innymi instytucjami wspierającymi pracę szkoły,
- organizacja warsztatów i wykładów w szkole ze specjalistami,
- udział w Targach Edukacyjnych, Targach Pracy, Festiwalu Nauki i innych formach warsztatów zawodowawczych

5. Edukacja dla bezpieczeństwa:

- a) nabywanie przez całą społeczność szkolną wiedzy dotyczącej Pierwszej Pomocy Przedmedycznej (m.in. obchody Światowego Dnia Pierwszej Pomocy, różne akcje uświadamiające przez cały rok szkolny),
- b) podnoszenie świadomości konieczności udzielania pierwszej pomocy (podczas lekcji wychowawczych, warsztatów, spotkań z pielęgniarką szkolną, itp.),
- c) utrwalanie odpowiedzialnych postaw w sytuacjach zagrożenia (wzmacnianie poczucia wpływu i sprawczości na otaczającą rzeczywistość i odpowiedzialności za dobrostan psycho - fizyczny różnych osób w szkole).

Formy realizacji:

- podczas zajęć z wychowawcą oraz wychowania fizycznego omówienie zasad bezpiecznego wypoczynku w trakcie ferii, wakacji,
- szkolenie z zakresu ewakuacji na wypadek podłożenia bomby lub wtargnięcia napastnika na teren szkoły,
- udział w Mistrzostwach Pierwszej Pomocy Polskiego Czerwonego Krzyża,

- w celu zapewnienia bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w realizacji misji wychowawczej stosuje się system szkolnego monitoringu oraz dyżury na przerwach pełnione przez wyznaczonych nauczycieli.

ROZDZIAŁ VI STRATEGIE PROFILAKTYCZNE SZKOŁY

1. Zadania profilaktyczne szkoły:

- 1) Diagnoza społeczności szkolnej:
 - a) diagnoza warunków bytowych i sytuacji rodzinnej ucznia w celu udzielania pomocy materialnej,
 - b) diagnoza w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących oraz czynników ryzyka wśród uczniów i rodziców,
 - c) diagnoza poziomu stopnia zestresowania wśród uczniów klas maturalnych,
 - d) badanie relacji między uczniami w wybranych klasach.

Formy realizacji:

- wywiad środowiskowy wśród rodziców i uczniów,
- badania ankietowe, kwestionariusze
- obserwacja,
- współpraca zespołów przedmiotowych, wychowawczego, specjalistów szkolnych i całej społeczności szkolnej.

2) Profilaktyka uzależnień:

- a) uświadomienie uczniom, czym jest uzależnienie,
- b) rozpoznawanie powodów, dla których ludzie sięgają po środki uzależniające,
- c) zapoznanie z przyczynami i skutkami używania środków psychoaktywnych i innych nałogów,
- d) wskazanie szkodliwości używek,
- e) zapoznanie z przyczynami i skutkami uzależnienia od środków multimedialnych (telefon komórkowy, komputer, telewizja),
- f) kształtowanie umiejętności odmawiania oraz metod wzmacniających asertywność,
- g) nabywanie umiejętności otwartego wyrażania swoich uczuć, myśli i opinii bez krzywdzenia innych,
- h) wzmacnianie przekonania, że życie bez nałogów jest ciekawsze, bardziej wartościowe.

Formy realizacji:

- pogadanki na zajęciach z wychowawcą oraz specjalistami szkolnymi (np. pedagogiem szkolnym)
- spotkania ze specjalistami oraz psychoedukacja (m.in. poprzez dziennik elektroniczny) skierowane do uczniów i/lub rodziców/opiekunów prawnych,
- współpraca z poradniami, fundacjami i stowarzyszeniami,
- programy, warsztaty i spektakle profilaktyczne - uczestnictwo w nich bierne (jako widzowie) lub czynne (tworzenie ich),
- kampanie, akcje, ulotki, filmy, książki, konkursy profilaktyczne - udostępnianie materiałów w specjalnie wyznaczonych miejscach w szkole (np. gazetki profilaktyczne),
- doskonalenie zawodowe nauczycieli (zwłaszcza wychowawców) w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych

- uczestnictwo w różnych formach kształcenia i samokształcenia, dzięki którym nauczyciele i specjaliści szkolni podwyższają swoje kompetencje
- 3) Przeciwdziałanie agresji oraz przemocy psychicznej i fizycznej:
- a) kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów i konfliktów,
 - b) dążenie do większej otwartości uczniów,
 - c) rozwijanie świadomego przeżywania emocji,
 - d) wskazywanie właściwych rozwiązań w różnych sytuacjach życiowych,
 - e) ukazanie właściwych form spędzania wolnego czasu,
 - f) wzmacnianie poczucia własnej wartości,
 - g) propagowanie kultury słowa,
 - h) nabywanie wiedzy na temat podstaw Porozumienia bez Przemocy (NVC).

Formy realizacji :

- warsztaty integracyjne,
 - zajęcia z wychowawcą i specjalistami szkolnymi w ramach psychoedukacji,
 - rozmowy z wychowawcą klasy, specjalistami szkolnymi, kontrakty wychowawcze,
 - spotkania ze specjalistami zewnętrznymi kierowane do uczniów, rodziców i/lub nauczycieli
 - zasady fair play i motywującego wsparcia na lekcjach wychowania fizycznego
 - warsztaty z umiejętności społecznych (ćwiczenie asertywności tzn. stawiania granic, komunikacji werbalnej i niewerbalnej, empatii, autoprezentacji, współdziałania, rozumienia emocji swoich oraz innych osób, budowanie atmosfery życzliwości, itp.) na co dzień w życiu
 - warsztaty artystyczne z elementami arteterapii oraz biblioterapia,
- 4) Pomoc psychologiczno- pedagogiczna (w formie różnych zajęć oraz pracy bieżącej):
- a) wspomaganie uczniów z dysfunkcjami,
 - b) praca z uczniem zdolnym,
 - c) praca z uczniem z doświadczeniem migracyjnym.

Formy realizacji:

- cykliczne monitorowanie pracy uczniów w celu wyeliminowania lub złagodzenia dysfunkcji
 - prowadzenie zajęć dydaktyczno - wyrównawczych dla uczniów z dysfunkcjami
 - zachęcanie (uczniów oraz rodziców/opiekunów prawnych) do diagnozowania (np. w Poradniach Psychologiczno - Pedagogicznych lub Poradniach Zdrowia Psychicznego) w zastanawiających (niepokojących) przypadkach
 - monitorowanie Opinii z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej
 - respektowanie zaleceń Poradni dotyczących form, wymagań i sposobów pracy z uczniem
 - organizowanie zajęć pozalekcyjnych mających na celu m.in. wspieranie mocnych stron uczniów
 - udział w konkursach, olimpiadach itp.
- 5) Promowanie zdrowego stylu życia:
- a) zachęcanie uczniów do aktywnego spędzania czasu wolnego
 - b) pokazywanie perspektyw zdrowego stylu życia
 - c) niwelowanie zaburzeń odżywiania
 - d) przeciwdziałanie ujemnym skutkom środków masowego przekazu

- e) szukanie alternatywnych (wobec świata wirtualnego) form spędzania czasu
- f) zachęcanie do budowania dobrych relacji szkolnych i pozaszkolnych (z rówieśnikami oraz rodziną)

Formy realizacji:

- utworzenie biblioteczki wiedzy o zdrowiu i propagowanie czytelnictwa z tego obszaru
- organizacja spotkań, warsztatów ze specjalistami dla uczniów oraz pedagogizacja rodziców/ opiekunów prawnych (dotycząca m.in. profilaktyki zdrowia psychicznego i fizycznego)
- udział uczniów w olimpiadach ekologicznych
- zajęcia z wychowawcą o tematyce zdrowia w różnych aspektach
- spotkania z pielęgniarką szkolną nt. zdrowia (podczas lekcji oraz konsultacji indywidualnych)
- projekcja filmów o tematyce zdrowotnej
- organizowanie i udział w konkursach plastycznych o tematyce zdrowotnej
- zapoznavanie rodziców podczas zebrań z głównymi problemami zdrowotnymi uczniów
- organizacja imprez o charakterze sportowym
- akcje charytatywne, wolontariat, itp.

ROZDZIAŁ VII POWINNOŚCI WYCHOWAWCZE

W roku szkolnym 2024/2025 najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- profilaktykę zdrowia fizycznego; edukację prozdrowotną w szkole - kształtowanie zachowań służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej; naukę udzielania pierwszej pomocy
- współpracę między nauczycielami przedmiotów artystycznych, a nauczycielami przedmiotów ogólnokształcących w szkołach artystycznych
- diagnozę czynników chroniących i czynników ryzyka oraz zachowań ryzykownych wśród uczniów szkół artystycznych
- rozumienie szkoły jako miejsca edukacji obywatelskiej, kształtowania postaw społecznych i patriotycznych, odpowiedzialności za region i ojczyznę; edukację dla bezpieczeństwa i proobronną
- wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży, ich zdrowia psychicznego; rozwijanie u uczniów i wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych; podnoszenie jakości edukacji włączającej i umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym
- wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie; poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji, korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej
- kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez pogłębianie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym
- wspieranie rozwoju umiejętności zawodowych oraz umiejętności uczenia się przez całe życie poprzez wzmocnienie współpracy szkół i placówek z pracodawcami oraz z instytucjami regionalnymi
- pracę z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego

1. Struktura oddziaływań wychowawczych

• **Dyrektor szkoły:**

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów
- współpracuje z zespołem wychowawców, specjalistów szkolnych oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku nauki
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze Statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia
- stwarza warunki do przestrzegania w szkole „Wytycznych MEiN, MZ i GIS” obowiązujących w sytuacjach wyjątkowych (w przypadkach epidemii, zagrożeń naturalnych lub innych trudnych do przewidzenia sytuacji, w których mogą obowiązywać szczególne warunki nauki i pracy)
- zapewnia równowagę pomiędzy wymaganiami reżimu (np. sanitarnego), a działaniami chroniącymi zdrowie psychiczne oraz fizyczne uczniów
- dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i specjalistów szkolnych czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań, itp.), w miarę możliwości redukuje ich ilość; aktualizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców ze specjalistami szkolnymi oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym specjalistycznych (SPPP CEA) w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów
- inicjuje utworzenie systemu wsparcia nauczycieli, wychowawców oraz specjalistów szkolnych (pedagoga, psychologa i pedagoga specjalnego) w sytuacjach nadmiernego przeciążenia (wyjątkowymi sytuacjami), przygnębienia oraz przeżywania różnych kryzysów
- wdraża Standardy Ochrony Małoletnich
- nadzoruje realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego w szkole

• **Rada Pedagogiczna:**

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną oraz fizyczną uczniów

- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do realnych możliwości uczniów (biorąc pod uwagę potencjalne okresy ich wyjątkowego funkcjonowania, np. w wyniku różnych zagrożeń epidemiologicznych lub naturalnych, wpływających na psycho-społeczny stan młodych ludzi)
 - dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami czasu adolescencji (wyzwań okresu dojrzewania, w którym nastolatek staje się osobą dorosłą)
 - opracowuje projekt Programu Wychowawczo-Profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców
 - opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
 - odpowiada za właściwą realizację Standardów Ochrony Małoletnich
 - uczestniczy w realizacji, diagnozie i ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego
- **Wychowawca klasy:**
 - diagnozuje sytuację wychowawczą w klasie, zapewnia atmosferę empatii i życzliwości, współpracy, zaufania, otwartości i wzajemnego wspomagania
 - ma świadomość sytuacji psycho - fizycznej swoich podopiecznych, ich możliwości bytowych oraz różnych trudności i zagrożeń, które mogą dziać się w środowisku rodzinnym i pozarodzinnym ucznia
 - rozpoznaje potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające ze zmian dziejących się naturalnie w okresie adolescencji, związanych z dojrzewaniem młodego człowieka
 - rozpoznaje indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynniki chroniące i czynniki ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, a także nadużywaniem korzystania z nowych technologii i bycia zagrożonym uzależnieniem od świata wirtualnego
 - na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowuje plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów
 - przygotowuje Sprawozdanie z Realizacji Planu Pracy Wychowawczej z Wnioskami do dalszej pracy
 - zapoznaje uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami oraz tradycjami szkoły
 - ocenia zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami – uwzględnia trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z możliwych różnych zagrożeń (epidemiologicznych, katastrof naturalnych oraz sytuacji związanych z działaniami wojennymi, w tym migracji)
 - współpracuje z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów oraz specjalistami szkolnymi
 - wspiera uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji
 - rozpoznaje oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców
 - dba o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej na bazie empatii i wzajemnej życzliwości

- podejmuje działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych, jest uważny na różne sygnały (werbalne i niewerbalne) płynące od uczniów
 - w razie potrzeby współpracuje z Sądem, Policją, MOPSem oraz innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz ochrony dzieci i młodzieży
 - zwraca szczególną uwagę na realizację Standardów Ochrony Małoletnich w szkole (w tym uświadamia uczniów o ich prawach i możliwościach)
 - podejmuje działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych
- **Pedagog szkolny/Psycholog szkolny:**
 - podejmuje działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych; uczestniczy w konsultacjach ze specjalistami pozaszkolnymi, m.in. podczas spotkań Sieci Współpracy Specjalistów Szkolnych w Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej
 - rozpoznaje indywidualne potrzeby uczniów oraz analizuje przyczyny niepowodzeń szkolnych; współpracuje w tym względzie z wychowawcami i całą Radą Pedagogiczną
 - określa formy i sposoby udzielania uczniom pomocy psychologiczno - pedagogicznej, odpowiednio do rozpoznanych potrzeb
 - diagnozuje środowisko szkolne w zakresie czynników chroniących i czynników ryzyka - w tym dotyczących problemu uzależnień, agresji (m.in. różnych rodzajów przemocy) oraz innych zagrożeń mogących mieć wpływ na właściwe funkcjonowanie uczniów
 - współpracuje z nauczycielami, rodzicami, uczniami i instytucjami wspierającymi wychowanie dzieci i młodzieży; uczestniczy w pracy zespołów interdyscyplinarnych szkolnych i pozaszkolnych w szczególnych sytuacjach
 - kieruje uczniów na specjalistyczne badania do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej
 - wspiera doradcę zawodowego w planowaniu i koordynowaniu działań z zakresu wyboru przez uczniów kierunku kształcenia i zawodu
 - organizuje akcje, warsztaty i konkursy o tematyce profilaktycznej
 - wspomaga uczniów wymagających szczególnej uwagi i zainteresowania ze strony specjalistów i/lub nauczycieli
 - współpracuje z rodzicami/ opiekunami, wspólnie wypracowuje harmonogram działań w celu rozwiązania zaistniałych problemów
 - współpracuje z placówkami specjalistycznymi, m.in. Policją, Sądem, MOPS, Poradniami (Psychologiczno-Pedagogiczną, Zdrowia Psychicznego, itp.)
 - współorganizuje realizację Standardów Ochrony Małoletnich na terenie szkoły
 - wspiera nauczycieli i wychowawców na co dzień, pomaga rozwiązywać trudne sprawy, współdziała z całą społecznością szkolną
 - **Pedagog Specjalny:**
 - współpracuje z nauczycielami, wychowawcami klas lub innymi specjalistami szkolnymi, rodzicami i uczniami
 - rekomenduje Dyrektorowi szkoły działania w zakresie zapewniania aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły
 - rozwiązuje problemy dydaktyczne i wychowawcze uczniów
 - współpracuje z zespołem mającym opracowywać IPET oraz WOPF-u

- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniem
 - odpowiada za dobór metod, form kształcenia i środków dydaktycznych, zgodnie z potrzebami i możliwościami uczniów
 - współpracuje z innymi podmiotami m.in. (Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, placówkami Doskonalenia Nauczycieli, innymi szkołami - w tym wyższymi, np. ASP, Dyrektorem, pracownikami socjalnymi, kuratorami sądowymi i innymi specjalistami, mającymi wpływ na właściwe funkcjonowanie uczniów)
 - przedstawia Radzie Pedagogicznej propozycje dotyczące doskonalenia zawodowego nauczycieli
 - współorganizuje realizację Standardów Ochrony Małoletnich na terenie szkoły
- **Nauczyciele:**
 - realizują zadania związane z dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą funkcją szkoły
 - zapewniają bezpieczeństwo uczniom w czasie zajęć
 - wspierają każdego ucznia w jego rozwoju
 - dbają o przestrzeganie Standardów Ochrony Małoletnich podczas lekcji i przerw
 - kształcą i wychowują młodzież w atmosferze wolności sumienia oraz szacunku dla każdego człowieka
 - jasno formułują oczekiwania wobec uczniów w zakresie edukacji i zachowania
 - udzielają uczniom informacji zwrotnej o ich mocnych stronach i uzdolnieniach
 - współpracują z wychowawcami klasy
 - wprowadzają indywidualizację procesu nauczania, dostosowują metody do faktycznych potrzeb i możliwości uczniów
 - aktywizują uczniów w czasie lekcji, inspirują pracę zespołową, stosują różnorodne metody dydaktyczne
 - uwzględniają zalecenia specjalistów (m.in. z Opinie Poradni PP) w pracy z uczniem
 - reagują i przeciwdziałają wszelkim formom niewłaściwych zachowań
 - zapoznają uczniów z Przedmiotowymi Zasadami Oceniania
 - podejmują systematyczne wysiłki zmierzające do wytworzenia właściwej atmosfery w czasie zajęć
 - rozwiązują bieżące problemy dydaktyczne i wychowawcze we współpracy z rodzicami/ opiekunami, wychowawcami oraz specjalistami (m.in. pedagogiem szkolnym)
 - czuwają nad przestrzeganiem obowiązującego w szkole prawa
 - uwzględniają cele wychowawcze w realizacji treści programowych
 - reagują i przeciwdziałają wszelkim formom agresji i wandalizmu, konsekwentnie przestrzegają norm współżycia społecznego
 - w swoim zachowaniu starają się być przykładem dla uczniów
 - udzielają uczniom pomocy w przewyżnianiu niepowodzeń szkolnych, ograniczeń i trudności (o różnej etiologii)
 - szczególną uwagę starają się otoczyć uczniów z doświadczeniem migracyjnym (m.in. pochodzących z różnych narodowości i kultur)
 - kształtują krytyczne podejście do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych

- doskonałą kompetencje do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb oraz kompetencji nauczycieli nowych przedmiotów wprowadzonych do podstawy programowej

- **Rodzice:**

- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów
- uczestniczą w zebraniach z rodzicami organizowanych przez szkołę
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole
- w szczególnych przypadkach są w stałym kontakcie z wychowawcami i specjalistami szkolnymi
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów
- są zobowiązani do zapoznania się i przestrzegania zasad Standardów Ochrony Małoletnich ustanowionych
- uchwalają (Rada Rodziców) w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny

- **Pielęgniarka szkolna:**

- prowadzi zajęcia z uczniami na temat zdrowego stylu życia, profilaktyki uzależnień, wartości kondycji fizycznej dla dobrostanu psycho - fizycznego człowieka
- realizuje programy zdrowotne, skierowane na wzmocnienie siły i potencjału nastoletnich organizmów
- propaguje informacje dotyczące profilaktyki chorób, prowadzi gazetkę prozdrowotnej przy gabinecie
- dokonuje profilaktycznych badań bilansowych – przesiewowych stanu zdrowia uczniów, udziela konsultacji i zwraca uwagę na różne zagrożenia mogące dotyczyć zdrowia młodego człowieka
- jest zobligowana do znajomości i przestrzegania zasad Standardów Ochrony Małoletnich

- **Powinności wychowawcze pozostałych pracowników szkoły:**

- każdy pracownik szkoły jest zobowiązany czuwać nad prawidłowym zachowaniem podczas spędzania przerw przez uczniów oraz informować wychowawcę klasy lub nauczyciela dyżurującego o pozytywnych lub negatywnych zachowaniach uczniów, zgłaszać zaobserwowane sytuacje i usterki zagrażające bezpieczeństwu.

ROZDZIAŁ VIII TRADYCJE I OBYCZAJE SZKOŁY

1. Uroczyste rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego.
2. Spotkanie z absolwentami szkoły.
3. Otręsiny klas pierwszych.
4. Uroczyste obchody Dnia Edukacji Narodowej.
5. Cykl imprez „Bukiet Jesieni”.
6. Dzień Odpoczynku dla Zszarganych Nerwów.
7. Mikołajkowe rozgrywki sportowe.
8. Klasowe spotkania świąteczne.

9. Studniówka.
10. Obchody Święta Niepodległości.
11. Ogólnopolski Konkurs Plastyczny CEA.
12. Targi Edukacyjne.
13. Uroczyste pożegnanie uczniów klas maturalnych.
14. Dzień Otwarty Szkoły.
15. Wernisaż prac dyplomowych.
16. Piknik Zdrowia.
17. Plenery, warsztaty, wycieczki szkolne i klasowe.
18. Wyjścia do muzeów, galerii, teatrów.

ROZDZIAŁ IX

SYTUACJE WYMAGAJĄCE INTERWENCJI WYCHOWAWCZEJ

1. Zasady ogólne:
 - 1) za niewłaściwe zachowanie uczniów uważa się zaniedbywanie lub lekceważenie obowiązków szkolnych oraz przejawiania zachowań niegodnych ucznia Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych w Zielonej Górze
 - 2) zastosowana kara musi być adekwatna do popełnionego uchybienia
 - 3) kary nie mogą być stosowane w sposób naruszający nietykalność i godność osobistą ucznia
 - 4) tryb postępowania w sytuacjach kryzysowych określają szkolne Procedury postępowania nauczycieli (jako Załącznik nr 1), a także Standardy Ochrony Małoletnich

2. Zachowania niewłaściwe:
 - 1) wagarowanie i nieuczęszczanie do szkoły
 - 2) niesolidność, nieterminowość, nie wywiązywanie się z zobowiązań
 - 3) chuligaństwo oraz niszczenie mienia szkolnego
 - 4) szarganie dobrego imienia szkoły
 - 5) nieopanowany gniew, agresywne zachowanie
 - 6) arogancki stosunek do uczniów, nauczycieli i innych pracowników szkoły
 - 7) brak tolerancji w stosunku do innych światopoglądów
 - 8) pobicie i inne przejawy szkodenia na zdrowiu (np. użycie gazu łzawiącego)
 - 9) wymuszanie dóbr osobistych oraz pieniędzy
 - 10) przebywanie na terenie szkoły pod wpływem alkoholu lub innych środków psychoaktywnych
 - 11) wnoszenie na teren szkoły alkoholu i środków psychoaktywnych oraz ich rozpowszechnianie
 - 12) spowodowanie zagrożenia życia, zdrowia, dobra osobistego uczniów lub pracowników szkoły
 - 13) uniemożliwienie realizacji procesu dydaktyczno-wychowawczego, np. spowodowanie przerwy w pracy szkoły na skutek informacji „bomba w szkole”
 - 14) wejście w konflikt z prawem, np. kradzieże, pobicie, pijaństwo, narkotyki, itp.
 - 15) korzystanie w nieuprawniony sposób z mienia szkoły
 - 16) wszelkie działania o charakterze przemocowym, niewymienione wcześniej, w tym szczególnie o charakterze cyberprzemocy, dotyczące różnych form wykorzystujących media społecznościowe szkoły

3. Środki wychowawcze:

- 1) rozmowa z wychowawcą klasy, psychologiem szkolnym/pedagogiem szkolnym, pedagogiem specjalnym, Dyrekcją szkoły
- 2) kontrakty wychowawcze
- 3) upomnienie wychowawcy klasy
- 4) nagana wychowawcy klasy
- 5) czasowe zawieszenie praw do udziału w imprezach rekreacyjno-sportowych i kulturalnych oraz reprezentowaniu szkoły
- 6) rehabilitacja w formie pracy społecznej
- 7) nagana Dyrektora
- 8) nagana Rady Pedagogicznej
- 9) skreślenie z listy uczniów

4. Instytucje wspierające pracę szkoły:

- Zespół Psychologiczno - Pedagogiczna CEA Wrocław Region dolnośląski i lubuski
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Zielonej Górze
- Komenda Miejska Policji
- Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna
- Lubuski Ośrodek Profilaktyki i Terapii (LOPiT)
- Urząd Miasta Wydział Oświaty i Spraw Społecznych
- Biuro Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom
- Towarzystwo Rozwoju Rodziny
- Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży „Poradnia Pozytywka”
- Poradnia Zdrowia Psychicznego "Relacja" (dzieci i młodzież)
- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki w Ciborzu (w tym dwie przychodnie - współpracujące ze szpitalem, dla osób dorosłych w Zielonej Górze: Poradnia Zdrowia Psychicznego ul. Chopina oraz Zielonogórskie Centrum Zdrowia Psychicznego ul. Bohaterów Westerplatte)
- Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Zaborze
- SP ZOZ Centrum Leczenia Dzieci i Młodzieży w Zaborze
- Bursa szkolna
- Fundacje, Stowarzyszenia i inne.

ROZDZIAŁ X EWALUACJA

1. Program Wychowawczo – Profilaktyczny Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych w Zielonej Górze będzie podlegał ewaluacji w zależności od sytuacji i potrzeb grup tworzących społeczność szkolną: uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły.
2. Metody wykorzystane w ewaluacji Programu będą wynikać z charakteru działań, warunków i okoliczności, w których te działania są realizowane.
3. Wyniki ewaluacji stanowić będą wskazówki do pracy wychowawczo-profilaktycznej w kolejnym roku szkolnym.

ROZDZIAŁ XI
PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNYCH

1. Na podstawie powyższego Programu na początku każdego roku szkolnego będzie opracowywany szczegółowy Plan działań wychowawczo – profilaktycznych
2. Szczegółowy Plan działań wychowawczo - profilaktycznych będzie stanowić załącznik nr 2 do Programu Wychowawczo – Profilaktycznego.

Załączniki:

1. Procedury reagowania w przypadku wystąpienia wewnętrznych i zewnętrznych zagrożeń w Państwowym Liceum Sztuk Plastycznych w Zielonej Górze.
2. Szczegółowy plan działań wychowawczo – profilaktycznych w Państwowym Liceum Sztuk Plastycznych w Zielonej Górze na rok szkolny 2024/2025.